

og det maa den ærede Minister ogsaa indrømme — en fuldkommen tilstrækkelig Grund til at sige, at Forhandling med den høie Regjering er saa godt som umulig; thi naar et saadant Forbehold, som modtages af Ministeren, ikke skal have nogen som helst Betydning, indser jeg ikke, hvad Afstaler overhovedet skulde kunne betyde under politiske Forhold. Hermed bortfalde efter min Mening alle de Indvendinger, som det ærede Medlem for Kjøbenhavns Amts 2den Valgkreds (Wagner) gjorde, thi Flertallets Tilslutning til den Sag har været betinget af, hvad Flertallet selv udtrykkelig havde sagt skulde være Betingelsen. Denne Betingelse er ikke bleven holdt. Dette vilde være nok, men jeg skal dog tilføje, at det er ikke det eneste; der er noget mere. Hvad der siden den Tid er kommen til, er, at den høie Regjering ikke blot har tilfidesat de Forpligtelser, den var bunden til, men den er slaaet ind paa en Politik, der mere og mere har vist sig at være ikke blot en bestemt militaristisk Politik, men ogsaa synes at gøre Flaaden mere og mere overflødig. Det er ikke blot de udenrigste Begivenheder, den Omstændighed, at den tydske Flaade har udvillet sig meget stærkere, der har medført, at man nu kan have en Tvivl med Hensyn til en Udvidelse af Flaaden, som man den Gang ikke havde; men der foreligger Erklæringer fra Ministriets egne Medlemmer om, at Flaaden ikke kan spille den Rolle, som man den Gang troede. Det er overhovedet et Faktum, at faabel med Hensyn til Marinen som med Hensyn til Hæren, paa hele Forsvarsomraadet i det Hele, ere de Forudsætninger forladte fra Regjeringens Side, som laa til Grund for Overenskomsten af 1880. For Hærens Vedkommende var det Forudsætningen for det i 1880 givne Tillæg til Hærsloven, at man opgav den Plan, som var udtalt i Motiverne til det da forelagte Hærslovsforslag, som gik ud paa at samle hele Forsvaret om Kjøbenhavn. Det var netop for at faae denne Forsvarsplan ryddet af Veien, for at faae den underkendt, at man valgte den Form at gøre Organisationsloven til et Tillæg til Loven af 1867. Det var, fordi man vilde blive staaende paa den Forsvarsplan, der laa til Grund for den da gjældende Hærsordning, som netop udelukkede Kjøbenhavns Besættning og var bygget paa et Forsvar, der vel ikke omfattede hele Landet, men i alt Fald gik ud paa at konstatere Neutraliteten hele Landet over med Udelukkelse af enhver Koncentration om Kjøbenhavn. Det var for at blive paa dette Grundlag og for at sikkre sig mod den Misforstaaelse, der mulig kunde ligge i, at man gik ind paa en

Hærslov, der var ledsaget af de Motiver, som General Kauffmann havde fremlaaet, det var derfor, at man gik ind paa et Tillæg, og det fandt ogsaa sit Udtryk i forskellige Bestemmelser i selve Lovforslaget med Hensyn til Anbringelse af Artilleri i Sylland osv. Jeg tror derfor ikke at gaa for vidt, naar jeg siger, at Hærsloven af 1880 vedtoges under Forudsætning af en Opgivelse af Forsøgene paa at koncentrere Forsvaret om Kjøbenhavn. Det var et bestemt Forbehold, anerkjendt fra alle Sider, at den Forsvarsplan, som nu er kommen op — det vide vi Alle, at den høie Regjering har gjenoptaget og i høi Grad skærpet og udvidet General Kauffmanns Forsvarsplan — skulde opgives; men nu er det netop Koncentrationen om Kjøbenhavn, det dreier sig om. Utsaa Ministriet har ganske fraveget den Forudsætning, hvorunder den modtog Tillægget af 1880 til Hærsloven. Det Samme er Tilfældet med Hensyn til Søværnet. Ja, der er det slet i den Grad, at det er kommen tydelig frem, hvor lidt man kan bygge paa Forhandlinger med den høie Regjering, idet det konstitutionelle Forbehold, som saa tydelig som mulig viste, at Regjeringen gik ind paa Folkethingets nuværende konstitutionelle Opfattelse og kun paa den Betingelse fik Loven, aabent fastes til Side. Regjeringen tager Klar for Klar store Summer op og bestemmer selv, hvor hurtig Flaaden skal gjøres færdig, og fremmer alene det, som den har lyst til. Dette gjælder jo ogsaa det øvrige Grundlag for Loven, thi det er nu in confesso — det bestrider Ingen — at den Stilling, Flaaden nu skal indtage, er en helt anden. Flertallet har vidst den Gang, at der vilde rimeligvis komme en Tid, hvor man ikke vilde tillægge Flaaden en saadan Betydning, som Flertallet gjorde, og netop fordi det vidste dette, har det taget dette Forbehold. Nu da Flaaden er sat ud af Spillet af Landetaten — jeg vil ikke sige fra Krigsministerens Side, men fra krigsministeriel Side — idet der siges, at Flaaden ikke kan afværge en Landgang paa Sjælland, hvilket var Forudsætningen for hele den Ordning den Gang, er samtidig Regjeringen gaaet fra sin Forpligtelse til at respektere Folkethingets Bevillingsmagt og har derved ogsaa gjort det umuligt for os at hævide vor, da Forbeholdet toges, indrømmede Stilling.

Marineministeren (H. Ravn): Jeg vil overfor den ærede Ordfører bemærke, at jeg aldrig har paastaet, at det er en Forpligtelse for Folkethinget at bevilge de 1,700,000 Kr. til Flaaden, eller at det er bundet dertil, men hvad jeg har paastaet er,